

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudkyně Veroniky Juříčkové a soudce Štěpána Výborného v právní věci žalobkyň: **a) SAFETY PRO s.r.o.**, sídlem Přerovská 434/60, Olomouc, **b) Projekční kancelář PRIS spol. s r.o.**, sídlem Osová 717/20, Brno, **c) Woring s.r.o.**, sídlem K Dráze 594/25, Plzeň, všech zastoupených Mgr. Tadeuszem Zientkem, advokátem, sídlem Stodolní 1785/31, Ostrava, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**, sídlem třída Kpt. Jaroše 1926/7, Brno, **za účasti** osoby zúčastněné na řízení: Ředitelství silnic a dálnic s. p., sídlem Čerčanská 2023/12, Praha, proti rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 25. 10. 2024, č. j. ÚOHS-40199/2024/163, sp. zn. ÚOHS-R0151/2024/VZ, v řízení o kasační stížnosti žalobkyň proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 15. 1. 2025, č. j. 29 Af 53/2024-70,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti žalobkyň **se přiznává** odkladný účinek.
- II. Žalobkyně a) **je povinna** zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku ve výši 1 000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.
- III. Žalobkyně b) **je povinna** zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku ve výši 1 000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.
- IV. Žalobkyně c) **je povinna** zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku ve výši 1 000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Krajský soud v Brně shora označeným usnesením zrušil svoje předchozí usnesení ze dne 19. 11. 2024, č. j. 29 Af 53/2024-28, kterým vydal předběžné opatření, a nově zamítl návrh žalobkyň na vydání předběžného opatření, kterým by osobě zúčastněné na řízení uložil zákaz uzavřít s vybranými dodavateli smlouvu na plnění veřejné zakázky „Rámcová

dohoda na projektové práce pro střední zakázky staveb PK dle RED BOOK a YELLOW BOOK 2023“ zadávanou v otevřeném řízení, jehož oznámení bylo odesláno k uveřejnění dne 15. 9. 2023 a uveřejněno ve Věstníku veřejných zakázek dne 18. 9. 2023 pod ev. č. zakázky Z2023-041364, ve znění pozdějších změn, a v Úředním věstníku Evropské unie dne 20. 9. 2023 pod ev. č. 2023/S 181-566090, ve znění pozdějších změn.

II. Návrh na odkladný účinek a vyjádření žalovaného

[2] Proti usnesení krajského soudu podaly žalobkyně (stěžovatelky) kasační stížnost, v níž požádaly o přiznání odkladného účinku.

[3] Upozornily, že vzhledem ke zrušení původně nařízeného předběžného opatření aktuálně zadavateli nic nebrání, aby rámcovou smlouvu uzavřel, čímž by došlo k nevratným změnám, které stěžovatelkám znemožní participaci na rámcové dohodě. Hrozící závažnou újmu stěžovatelky spatřují v nemožnosti plnit pro zadavatele předmět veřejných zakázek na projekční práce po dobu následujících 4 let, přičemž bez přiznání odkladného účinku vznik újmy závisí výhradně na chování a rozhodování zadavatele. Nemožnost participace na zadávaných veřejných zakázkách stěžovatelkám způsobí vážnou ekonomickou újmu, neboť realizace projekčních prací na dopravních stavbách představuje významnou část jejich podnikatelské činnosti. Současně účinky napadeného usnesení pro stěžovatelky představují nepoměrně větší újmu, než jaká může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, a absente jakýkoli důležitý veřejný zájem, s nímž by bylo přiznání odkladného účinku v rozporu. Zadavatel na uzavření rámcové dohody evidentně nijak zásadně nespěchal a ani případné přiznání odkladného účinku zadavatele nijak neomezuje v tom, aby v případě potřeby kdykoli zadal jakoukoli veřejnou zakázku, která by mohla být zadána na základě rámcové dohody. Rovněž není důvodné očekávat, že by meritorní řešení kasační stížnosti s ohledem na její obsah a jedinou právní otázku trvalo nepřiměřeně dlouhou dobu. S ohledem na to je dle stěžovatelek potřeba přiznání odkladného účinku evidentní. Jedině tak může být vytvořen prostor pro vyřešení sporné otázky stran neplatnosti uzavření rámcové dohody, přičemž pro tento postup jsou splněny zákonné podmínky.

[4] Žalovaný se k návrhu ve lhůtě nevyjádřil.

[5] Osoba zúčastněná na řízení ve vyjádření k návrhu uvedla, že je dle jejího názoru otázka přiznání odkladného účinku závislá na posouzení platnosti rámcové dohody Nejvyšším správním soudem.

III. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení návrhu a po zvážení všech důvodů a skutečností přednesených stěžovatelkami dospěl k závěru, že jsou naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[7] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

pokračování

[8] Nejvyšší správní soud předně připomíná, že „poskytnutí odkladného účinku má mimořádný charakter: soud tu totiž před vlastním rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy“ (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2003, č. j. 7 A 115/2002 - 67, č. 760/2006 Sb. NSS). „Pojímání odkladného účinku jako výjimky z pravidla tedy znamená, že újma, která má brozit žadateli o jeho přiznání, nesmí být vzhledem k jeho poměrům bagatelní, nýbrž naopak významná, taková, která opravňuje, aby v jeho konkrétním případě pravidlo, že žaloba resp. kasační stížnost odkladný účinek nemá mít, nebylo výjimečně uplatněno. Významnou bude újma spíše tehdy, nebude-li možno v případě, že bude napadené správní rozhodnutí naplněno a poté shledáno nezákonným a zrušeno, v podstatných ohledech navrátit v původní stav jím způsobené následky či dopady. Významnou bude též spíše tehdy, půjde-li sice při uplatnění rozhodnutí o následky vratné či napravitelné, avšak takového rázu, že způsobí žadateli vážné obtíže či významné poruchy v jeho životě, fungování, činnosti apod.“ (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Afs 73/2014 - 56).

[9] Výše shrnutý návrh stěžovatelek podmínky § 73 odst. 2 s. ř. s. splňuje. Momentem uzavření smlouvy mezi zadavatelem a vybraným uchazečem by stěžovatelky, namítající neplatnost tvrzeného uzavření rámcové smlouvy, mohly v důsledku usnesení krajského soudu utrpět podstatnou újmu v podobě jejich definitivního vyloučení z budoucí realizace předmětné veřejné zakázky.

[10] Na druhé straně stojí hrozba újmy způsobené přiznáním odkladného účinku dalším osobám. Žalovaný se k návrhu ve lhůtě nevyjádřil a osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření nevznesla žádné argumenty, které by o újmě dalších osob svědčily. Hrozba újmy způsobené přiznáním odkladného účinku jiným osobám neplyne ani z rozhodnutí předsedy žalovaného založeného ve spise krajského soudu. Ostatně přiznáním odkladného účinku se dočasně (do doby, než Nejvyšší správní soud rozhodne o kasační stížnosti ve věci samé) odkládá vykonatelnost či jiné účinky napadeného rozhodnutí krajského soudu, tedy rozhodnutí o zrušení dříve nařízeného předběžného opatření a zamítnutí návrhu na jeho vydání. Uváděným důvodem tohoto zrušení bylo uzavření rámcové smlouvy ještě před vydáním předběžného opatření (k uzavření rámcové dohody mělo dojít dne 18. 11. 2024, předběžné opatření bylo vydáno dne 19. 11. 2024), které nebylo krajskému soudu v době rozhodování známo. Z povahy věci tedy přiznáním odkladného účinku nyní podané kasační stížnosti dočasně zůstává v platnosti původně uložené předběžné opatření. Byla-li již rámcová smlouva uzavřena, jak osoba zúčastněná na řízení (zadavatel) uvedla u krajského soudu, dalším osobám újma nevznikne, neboť zákaz uzavřít smlouvu nebude mít reálné právní účinky. Nadto osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření ke kasační stížnosti sama deklarovala, že do rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti nebude ve vztahu k rámcové dohodě činit žádné úkony a zadávat dílčí smlouvy.

[11] Při vyvažování mezi hypotetickou újmou dalších osob a újmou, která může vzniknout stěžovatelkám uzavřením smlouvy mezi zadavatelem a vybraným uchazečem, proto Nejvyšší správní soud dochází k závěru, že újma hrozící stěžovatelkám je nepoměrně větší, než jaká by přiznáním odkladného účinku mohla vzniknout dalším osobám. Nadto je třeba vzít v úvahu jeden z komponentů spravedlivého procesu, kterým je právo stěžovatelek na účinný přístup k soudu, a ochranu racionality soudního přezkumu správních rozhodnutí. Pokud by totiž následně přeci jen byla uzavřena smlouva mezi zadavatelem a vybraným uchazečem (nedošlo-li k tomu již dříve), přišlo by řízení o kasační stížnosti o svou podstatu.

Aniž by Nejvyšší správní soud jakkoliv předjímal své rozhodnutí o kasační stížnosti stěžovatelek, musí vzít v potaz, že by se v případě úspěchu kasační stížnosti stěžovatelky mohly dostat do „slepé ulice“, protože by již nemohlo dojít ke zrušení zadávacího řízení nebo jednotlivého úkonu zadavatele ze strany žalovaného ve smyslu § 263 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Přístup k soudu by v takovém případě nebyl praktický a efektivní, ale pouze teoretický a iluzorní.

[12] Nejvyšší správní soud není v rámci krátkého časového úseku stanoveného pro rozhodnutí o odkladném účinku kasační stížnosti schopen do detailu ověřit, zda a kdy skutečně došlo k uzavření rámcové smlouvy na předmětnou veřejnou zakázku, proto i s ohledem na zásadu předběžné opatrnosti dopěl k závěru, že újmu tvrzenou stěžovatelkami nelze vyloučit (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2020, č. j. 8 As 203/2020-78, či ze dne 16. 5. 2018, č. j. 1 As 128/2018-42). Přiznání odkladného účinku podle Nejvyššího správního soudu navíc není rozporné s žádným důležitým veřejným zájmem, což ostatně netvrdil ani žalovaný, ani osoba zúčastněná na řízení.

[13] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že v případě návrhu stěžovatelek jsou podmínky pro přiznání odkladného účinku jejich kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. naplněny, a proto kasační stížnosti přiznal odkladný účinek.

[14] Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že z rozhodnutí o žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze dovozovat jakékoliv závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, či usnesení rozšířeného senátu č. j. 10 Ads 99/2014-58). Ostatně rozhodující pro posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku je toliko určitý kvalifikovaný odhad soudu ve vztahu k budoucnosti (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 10. 2018, č. j. 2 Afs 304/2018-137), nikoli věcné posouzení kasační stížnosti. Dále platí, že soud může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

[15] Druhým až čtvrtým výrokem tohoto usnesení Nejvyšší správní soud uložil stěžovatelkám zaplatit soudní poplatek. Povinnost zaplatit soudní poplatek v souvislosti s návrhem na přiznání odkladného účinku vzniká až rozhodnutím soudu o tomto návrhu. Poplatek je splatný do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí (viz § 7 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích). Podle položky č. 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou uvedeného zákona, činí výše soudního poplatku 1 000 Kč.

[16] Soudní poplatek lze zaplatit bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703-46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol**, který byl přidělen pro identifikaci platby, je: **1060401325**. Do poznámky uveďte jméno stěžovatelky, za kterou je platba poukazována.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. února 2025

pokračování

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu